

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح درس ترمی ایمونولوژی (Course Plan) رشته کارشناسی مامایی

دانشکده: پرستاری و مامایی

گروه آموزشی: مامایی

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پیوسته مامایی

نیمسال تحصیلی و سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳

نام واحد درسی: ایمونولوژی

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ و ۰/۵)

پیشنیاز:

زمان برگزاری کلاس: روز: یکشنبه ساعت: ۱۰-۱۲

مکان برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی

تعداد دانشجویان: مسئول درس: دکتر علی محمد ورزی

اساتید (به ترتیب حروف الفبا):

ساعات مشاوره با دانشجو: شنبه ۱۴-۱۲

شرح دوره: (لطفاً شرح دهید)

ایمونولوژی علم مطالعه سیستم ایمنی بدن است. سیستم ایمنی بدن مجموعه‌ای از مولکول‌ها، سلول‌ها و بافت‌هاست که وظیفه دفاع از بدن را در مقابل عوامل بیگانه بر عهده دارند. پاسخ هماهنگ عوامل دفاعی مذکور را در برابر آنتی‌ژن، پاسخ ایمنی می‌نامند. پاسخ‌های ایمنی معمولاً به نفع بدن هستند و عامل بقاء موجود زنده‌ای مثل انسان هستند. آشنایی کلیه دانشجویان علوم پزشکی با این علم از اهمیت زیادی برخوردار است. طی این واحد درسی سعی می‌شود که اصول علم ایمونولوژی مدرن آن‌گونه که متناسب با این رشته باشد، به دانشجویان این رشته آموزش داده شود. ارائه درس عمدتاً به شکل حضوری توأم با ارائه تکلیف و ارزیابی مستمر خواهد بود. چندین جلسه هم‌دز صورت لزوم به شکل آنلاین برگزار خواهد شد.

هدف کلی: (لطفاً شرح دهید)

آشنایی با اجزا و عناصر تشکیل دهنده سیستم ایمنی، نحوه عملکرد سیستم ایمنی در سلامت و بیماری

اهداف بینابینی: (اهداف را با توجه به حیطه‌ها و سطوح مختلف بنویسید)

(منظور، شکستن هدف کلی به اجزای تخصصی است که نسبت به اهداف کلی روشن تر و شفاف تر است و محورهای اصلی برنامه را نشان می‌دهد. اهداف بینابینی قابل تقسیم شدن به اجزای اختصاصی‌تری به نام اهداف ویژه است که در واقع همان اهداف رفتاری‌اند.)

دانشجو باید:

- ۱) سیستم ایمنی و انواع پاسخ‌های ایمنی را تعریف کند و کاربرد ایمونولوژی را در پزشکی مدرن شرح دهد.
- ۲) ساختار و عملکرد مولکول‌های درگیر در شناسایی آنتی‌ژن (آنتی‌بادی‌ها، گیرنده‌های سلول T و MHC) را شرح دهد.
- ۳) انواع و وظیفه سلول‌های ایمنی را تعریف کند.
- ۴) ساختار و عملکرد بافت‌های لنفوییدی را شرح دهد.
- ۵) نحوه شکل‌گیری پاسخ‌های ایمنی سلولی و هومورال را توضیح دهد.
- ۶) مکانیسم‌های اجرایی ایمنی سلولی و هومورال را نام برده و آنها را شرح دهد.
- ۷) شیوه تحمل سیستم ایمنی نسبت به اجزا خودی و علت ایجاد بیماری‌های خودایمنی را شرح دهد.
- ۸) واکنش‌های ازدیاد حساسیتی شدید و انواع آن را نام برده و شرح دهد.
- ۹) گروه‌های خونی و انواع مهم آن در انتقال خون و نیز ناسازگاری‌های شایع خونی میان مادر و جنین را بتواند توضیح دهد.
- ۱۰) آشنایی کلی با ایمنی بیماری‌های عفونی و چگونگی واکنش‌های ایمنی در برابر میکروب‌ها و نیز برخی از رایج‌ترین مکانیسم‌های فرار از چنگ ایمنی توسط میکروبها را نام ببرد.

شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی سخنرانی برنامه ریزی شده پرسش و پاسخ بحث گروهی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

وظایف و تکالیف دانشجوی: (لطفاً شرح دهید)

دانشجو موظف است به طور منظم با حضور فعال در کلاسهای تئوری و عملی که این درس در آنها ارائه شده است و نیز شرکت در بحث ها و پیگیری یافتن جواب سوالات ضمن تدریس و آزمونها و تکالیف اقدام کند.

وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد تخته و گچ پروژکتور اسلاید سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

- آزمون میان ترم ... درصد نمره آزمون پایان ترم ۸۰ درصد نمره انجام تکالیف و آزمونهای مستمر: ۲۰ درصد نمره شرکت فعال در کلاس ... درصد نمره سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نوع آزمون

- تشریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح- غلط سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

منابع انگلیسی:

1- Cellular and Molecular immunology, Abul K. Abbas et. Al, 2018

منابع فارسی:

ایمونولوژی سلولی و مولکولی ابوالعباس - Quick reference (QR) - مترجمین: سمیرا امامی، سمانه سلطانی، علیرضا زارع بیدکی - انتشارات اندیشه رفیع - ۱۳۹۵

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	ساعت	تاریخ	عنوان مطالب	استاد درس
۱	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۷/۰۹	مقدمه و کلیات سیستم ایمنیو ایمنی ذاتی	دکتر علی مجمذ ورزی
۲	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۷/۱۶	خونسازی جنینی و آشنایی با سلول‌های سیستم ایمنی	دکتر علی مجمذ ورزی
۳	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۷/۲۳	بافت‌های سیستم ایمنی	دکتر علی مجمذ ورزی
۴	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۷/۳۰	آنتی‌ژن‌ها و انواع آن و فاکتورهای موثر بر ایمنی زایی مواد	دکتر علی مجمذ ورزی
۵	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۸/۰۷	چگونگی پاسخدهی سلولهای B و تولید آنتی‌بادی	دکتر علی مجمذ ورزی
۶	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۸/۱۴	سرولوژی و واکنش‌های میان آنتی ژن و آنتی بادی و فاکتورهای موثر بر آن	دکتر علی مجمذ ورزی
۷	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۸/۲۱	آشنایی با ایمنی سلولی و انواع سلولهای T و سایتوکاینهای مهم تر	دکتر علی مجمذ ورزی
۸	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۸/۲۸	مولکولهای MHC، پردازش و عرضه آنتی‌ژن و آشنایی با سلولهای NK	دکتر علی مجمذ ورزی
۹	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۹/۰۵	واکنشهای ازدیاد حساسیتی تیپ ۱ و ۲ و آشنایی با واکنشهای آلرژیک	دکتر علی مجمذ ورزی
۱۰	۱۴ - ۱۶	۴۰۲/۰۹/۰۵	عملی - تست هماگلوتیناسیون (تعیین گروه‌های خونی اصلی)	دکتر علی مجمذ ورزی
۱۱	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۹/۱۲	واکنشهای ازدیاد حساسیتی تیپ ۳ و ۴ و آشنایی با بیماریهای خودایمنی	دکتر علی محمد ورزی
۱۲	۱۴ - ۱۶	۴۰۲/۰۹/۱۲	عملی - تست ویدال (تشخیص سالمونلوز) و تست رایت (تشخیص بروسلوز)	دکتر علی مجمذ ورزی
۱۳	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۰۹/۱۹	آشنایی با انتقال خون و ایمونوهما‌تولوژی ۱	دکتر علی محمد ورزی
۱۴	۱۴ - ۱۶	۴۰۲/۰۹/۱۹	عملی - تست تشخیص سیفیلیس (RPR) و تستهای اگلوتیناسیون نظیر تست گراویندکس و تست تشخیص CRP	دکتر علی مجمذ ورزی
۱۵	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۱۰/۰۳	آشنایی با انتقال خون و ایمونوهما‌تولوژی ۲	دکتر علی محمد ورزی
۱۶	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۱۰/۱۰	ایمنی در برابر بیماریهای عفونی ۱	دکتر علی مجمذ ورزی
۱۷	۱۰ - ۱۲	۴۰۲/۱۰/۱۷	ایمنی در برابر بیماریهای عفونی ۲	دکتر علی محمد ورزی
۱۸	۱۰ - ۱۲	۱۴۰۰/۰۲/۲۵	مکانیسمهای ایجاد تجمیل یا تولرانس ایمنی و شکست آن در ایجاد بیماری های خودایمنی	دکتر علی مجمذ ورزی